

Co-funded by
the European Union

GOLVEN VAN EXPRESSIE: DE ZWARTE ZEE VERKENNEN DOOR MIDDEL VAN SCHILDEREN IN HET KUNSTMUSEUM

PARTNER: Nationaal Museumcomplex "Moldavië"

LAND: Roemenië

COMPLEXUL
MUZEAL
NAȚIONAL
MOLDOVA
IAȘI

Inhoudsopgave

Inhoud

<i>1. Introductie</i>	2
<i>2. Aard van de werkzaamheden</i>	3
2.1 Doelstellingen van de activiteit	3
2.2 Beschrijving en methodologie van de activiteit	3
2.3 Hulpmiddelen en bronnen	5
2.4 Voorgestelde integraties	5
<i>3. Debriefing en feedback</i>	6

1. Introductie

Wereldburgerschap is het idee dat individuen rechten en verantwoordelijkheden hebben, niet alleen als leden van hun natiestaten, maar ook als leden van een wereldwijde gemeenschap. Het legt de nadruk op: gedeelde verantwoordelijkheid voor mondiale uitdagingen zoals mensenrechten, vrede en klimaatverandering. De EU bevordert democratische hervormingen, mensenrechten en goed bestuur in niet-EU-landen aan de Zwarte Zee door middel van instrumentele diplomatie, bijvoorbeeld het Programma voor het Zwarte Zeebekken¹, de Synergie voor het Zwarte Zeegebied – Migratie en Binnenlandse Zaken² en het netwerk van ngo's voor de Zwarte Zee³.

Het idee van een trainingspraktijk voor goede EU-waarden is het promoten van de Zwarte Zee en zijn omgeving. Het Zwarte Zeegebied omvat EU-leden (Bulgarije en Roemenië en buurlanden zoals Turkije, Oekraïne, Georgië, Rusland en Moldavië). Het is geopolitiek gevoelig en strategisch belangrijk vanwege: veiligheid en conflict (oorlog tussen Rusland en Oekraïne). Doorvoerroutes voor energie, milieuoverwegingen en het nabuurschapsbeleid van de EU (ENB).

De Internationale Dag van de Zwarte Zee wordt gevierd op 31 oktober. Deze dag markeert de verjaardag van de ondertekening van het strategisch actieplan voor de Zwarte Zee in 1996 in Istanbul. Het was het eerste strategische actieplan voor het herstel en de bescherming van de Zwarte Zee, een document dat uitvoering geeft aan de bepalingen van het Verdrag inzake de bescherming van de Zwarte Zee tegen verontreiniging, ondertekend in Boekarest in 1992, ook wel bekend als het Verdrag van Boekarest. Het Verdrag van Boekarest is het juridische institutionele kader dat de ondertekenende partijen in staat stelt passende maatregelen vast te stellen en uit te voeren voor de bescherming en instandhouding van het mariene ecosysteem van de Zwarte Zee.

Het strategisch actieplan voor de Zwarte Zee, dat gericht is op het herstel en de bescherming van het ecosysteem van de Zwarte Zee en het verminderen van vervuiling, werd ondertekend door de zes kuststaten: Bulgarije, Oekraïne, Rusland, Georgië en Turkije.

Wereldburgerschap en de waarden van de EU bieden een kader om vrede, democratie en duurzame ontwikkeling in het Zwarte-Zeegebied te ondersteunen. De rol van de EU als normatieve macht – het bevorderen van samenwerking op het gebied van mensenrechten en verantwoordelijkheid voor het milieu – kan helpen om regionale ontwikkeling af te stemmen op de beginselen van wereldburgerschap.

Om het belang van deze ruimte - de Zwarte Zee - te begrijpen, stelden we voor om in **het Iași art MUSEUM een schilderworkshop WAVES OF EXPRESSION: EXPLORING THE BLACK SEA THROUGH PAINTING op te zetten**, waarin we ons concentreren op een reeks werken uit het Art Museum in Iași. het erfgoed van het Iași Art Museum is essentieel. De collecties van het museum omvatten tal van werken over het zeegezicht. De workshop is bedoeld om het erfgoed van het Iași Art Museum te leren kennen, te begrijpen en het in een aantrekkelijke vorm te presenteren voor de beoogde leeftijdsgroepen. De gekapitaliseerde kennis van

¹ <https://www.blacksea-cbc.net/>

² https://home-affairs.ec.europa.eu/networks/european-migration-network-emn/emn-asylum-and-migration-glossary/glossary/black-sea-synergy_en

³ <https://www.bsad.bsnn.org/home.htm>

2. Aard van de werkzaamheden

2.1 Doelstellingen van de activiteit

Aan het einde van deze activiteit zullen de deelnemers:

- Begrijp** de historische en culturele betekenis van de schildertradities van de Zwarte Zee, gemaakt door Roemeense schilders.
- Identificeer** de belangrijkste kenmerken en technieken die worden gebruikt in kunstwerken die zijn geïnspireerd op het Zwarte Zeegebied. Thema 's
- Analyseer** geselecteerde schilderijen uit de collectie en bespreek symboliek, stijl en regionale invloed. musea
- Maak** hun eigen kunstwerk geïnspireerd op de Zwarte Zee, met toepassing van technieken die ze tijdens de workshop hebben geleerd
- Reflecteer** op het verband tussen geografie, cultuur en artistieke expressie in het Zwarte Zeegebied.

2.2 Beschrijving en methodologie van de activiteit

De workshopactiviteit: Een workshop handschilderen in een kunstmuseum, gericht op het verkennen van het zeegezicht als onderwerp door middel van historische context, compositietechnieken en persoonlijke expressie.

- Duur: 90 minuten;
- Groepsgrootte: 20 deelnemers;
- Formaat: online of persoonlijk.

Stap 1: Bezoek aan het Iași Art Museum (10-20 min)

De workshop begint met een korte presentatie over de historische en artistieke context van de schildertradities van de Zwarte Zee, waarbij werken van de Roemeense kunstenaars Ștefan Dumitrescu, Gheorghe Petrescu, Nicolae Dobrescu, Theodor Pallady, Nicolae Tonitza worden belicht en wordt benadrukt hoe kunst de gedeelde maar diverse culturele verhalen binnen Europa weerspiegelt. Hierna gaan de deelnemers in een begeleide discussie om terugkerende thema's zoals natuur, migratie, veerkracht en interculturele verbinding te identificeren. Tijdens het bezoek leren de deelnemers nieuwe dingen over de werken met een maritiem thema en belangrijke Roemeense kunstenaars in de tentoonstelling ***Masters of Romanian interbellum art in de collecties van het Iași Art Museum***. Tegelijkertijd zullen we tijdens het bezoek informatie uit het geografische veld invoegen om de specificiteit van de maritieme ruimte, die vaak door veel Roemeense kunstenaars in hun werken wordt opgenomen, beter te begrijpen. Een van de meest productieve periodes in de Roemeense kunst was het interbellum. In het eerste deel van de tentoonstelling krijgen bezoekers de gelegenheid om werken te bewonderen van representatieve kunstenaars als Ștefan Dumitrescu, Gheorghe Petrescu, Nicolae Dobrescu, Theodor Pallady, Nicolae Tonitza, Marius Bunescu, Cecilia Cuțescu-Stork și Nutzi Acontz.

Stap 2: Waarom is de Zwarte Zee belangrijk voor ons? (10-20 minuten)

- *Geopolitieke en strategische betekenis* – De Zwarte Zee is een strategische toegangspoort tussen Europa, het Midden-Oosten en Centraal-Azië. Het grenst aan belangrijke NAVO-bondgenoten en -partners: Turkije, Roemenië, Bulgarije, Oekraïne en Georgië;
- *Energie- en handelsroutes* – Het Zwarte Zeegebied is een knooppunt voor olie - en gaspijpleidingen. Het dient als een kritieke handelscorridor tussen Europa en Azië, inclusief de graanexport uit Oekraïne en Rusland.
- *Veiligheid van bondgenoten en partners* – NAVO-leden Bulgarije, Roemenië en Turkije vertrouwen op stabiliteit in de Zwarte Zee.
- *Milieu- en wetenschappelijk belang* – De Zwarte Zee heeft een unieke biodiversiteit en een delicaat ecosysteem, met een diepe zuurstofloze (zuurstofvrije) laag. Ook werkt UE samen aan wetenschappelijk onderzoek en milieubescherming in internationale wateren. Vervuiling, overbevissing en klimaatverandering zijn zorgen baar.
- *Historische en culturele verbinding* – Het buitenlands beleid van de EU in de regio weerspiegelt bredere toewijding aan democratie, soevereiniteit en mensenrechten.

Stap 3: Creatieve workshop (30-40 min)

Deze hands-on schilderworkshop nodigt deelnemers uit om de Zwarte Zee te verkennen als inspiratiebron voor artistieke expressie. De sessie wordt gehost in een hal van onze werkplaats (of virtueel) en combineert kunstgeschiedenis, creatieve verkenning en begeleid schilderen. Deelnemers zullen onderzoeken hoe zeegezichten in de loop van de tijd zijn gerepresenteerd, met de nadruk op de unieke culturele en geografische identiteit van de Zwarte Zee, en zullen worden aangemoedigd om na te denken over Europese waarden zoals cultureel erfgoed, diversiteit en eenheid.

Stap 4: Delen en reflecteren (5-10 min)

De sessie wordt afgesloten met een groepsreflectie, waarbij deelnemers hun kunstwerken delen en de betekenissen erachter bespreken. Dit stimuleert dialoog, empathie en waardering voor verschillende perspectieven en ondersteunt waarden van inclusie, culturele expressie en actief burgerschap.

2.3 Hulpmiddelen en bronnen

Kunstmateriaal: persoonlijk of vooraf gemaild voor online deelnemers:

- Tempera, acrylverf of vingerverf.
- Penselen in verschillende maten.
- Papier, canvasvellen of schilderboarden.
- Paletten voor het mengen van kleuren.
- Schorten om te beschermen.
- Potloden en gummen voor het schetsen van compositie (optioneel).
- referentie foto.

Digitale tools (voornamelijk voor online)

- Platform voor videoconferenties: Zoom, Microsoft Teams of Google Meet (met functies voor schermdeling en breakout rooms).
- Kaart van de Zwarte Zee.

2.4 Voorgestelde integraties

Deze activiteit is geschikt voor:

- Educatieve programma's van het museum
- Workshops kunstgeschiedenis of cultureel erfgoed voor volwassenen
- Erasmus+ interculturele dialoogsessies
- Studenten van BA FINE ARTS

Het sluit goed aan bij onderwerpen als

- Artistieke expressie en symboliek

Voorgestelde combinaties:

Koppeling 1: Artistieke identiteit

Activiteit: Mijn eerste schilderij van de Zwarte Zee

Beschrijving van het ontwerp: Deze activiteit nodigt de deelnemers uit om hun persoonlijke en culturele identiteit te verkennen door middel van hun eerste artistieke interpretatie van de Zwarte Zee. Voortbouwend op het concept van artistieke identiteit, creëren de deelnemers composities die lokale erfgoedsymbolen combineren.

Koppeling 2: Cultureel-erfgoedroutes in de Zwarte Zee

Activiteit: Denkbeeldige reis naar Balchik aan de hand van werken van Roemeense kunstenaars die worden tentoongesteld in het Iași Art Museum

Beschrijving: In deze activiteit maken de deelnemers een denkbeeldige reis naar de kustplaats Balchik, geleid door de landschapsschilderijen en op reizen geïnspireerde kunstwerken van Roemeense kunstenaars die in het Iași Art Museum te zien zijn. Door middel van visuele verhalen en discussies verkennen de deelnemers het kruispunt van reizen, plaats en artistieke perceptie, vooral in de context van het gedeelde erfgoed van de Zwarte Zee. Met behulp van historische schilderijen als zowel visuele aanwijzingen als culturele vensters, benadrukt de activiteit hoe kunstenaars de sfeer, het licht en de emotionele essentie van Balchik hebben vastgelegd - een symbool van interculturele interactie en artistieke verkenning in het begin van de 20e eeuw.

3. Debriefing en feedback

Aan het einde van de workshop moeten de deelnemers hun creatieve ervaring verbinden met bredere thema's zoals culturele identiteit, gedeeld erfgoed en Europese waarden. Of ze nu persoonlijk of online worden gehouden, trainers worden aangemoedigd om een ontspannen en open sfeer te creëren met behulp van discussies in kleine groepen, open vragen of digitale hulpmiddelen zoals Google Forms.

Voorgestelde reflectie-prompts voor deelnemers:

- Hoe helpt het schilderen van de Zwarte Zee u bij het verkennen van uw persoonlijke of regionale identiteit?
- Is het je opgevallen dat er tijdens het schilderen emoties, herinneringen of culturele verhalen naar boven komen?
- Wat denk je dat de zee vertegenwoordigt in de context van Europa – verbinding, scheiding, natuur, erfgoed?
- Welke EU-waarden (bv. eenheid in verscheidenheid, duurzaamheid, cultureel erfgoed) kwamen in deze activiteit tot uiting?
- Hoe ziet u uw rol als creatieve burger in uw lokale of Europese gemeenschap?

Informeel feedbackvragen:

- Welk onderdeel van de workshop heb je het leukst gevonden? Waarom?
- Was er iets dat je verraste of inspireerde tijdens de activiteit?
- Hoe gemakkelijk of moeilijk was het om je via dit medium uit te drukken?

Tips voor het assessment van de trainer:

- Observeer de betrokkenheid van de deelnemers tijdens de schilder- en discussiefase
- Moedig deelnemers aan om hun werk en interpretaties te delen om de diepte van de reflectie te peilen
- Verzamel digitale foto's van kunstwerken (met toestemming) en bijbehorende deelnemersverklaringen als informeel bewijs van impact.

DISCLAIMER

Gefinancierd door de Europese Unie. De geuite standpunten en meningen zijn echter alleen die van de auteur(s) en komen niet noodzakelijkerwijs overeen met die van de Europese Unie of het Europees Uitvoerend Agentschap onderwijs en cultuur (EACEA). Noch de Europese Unie, noch het EACEA kan hiervoor verantwoordelijk worden gesteld.

Authors

© 2025 - ENCRE - Europees netwerk van vertegenwoordigers en ondernemers van strips (BE), Skill Up srl (IT), Cap Ulysse (FR), Museumsverein Klostertal (AT), Complexul Muzeal National Moldova Iasi (RO), Quiosq (NE).

Deze publicatie kwam tot stand met de financiële steun van de Europese Commissie in het kader van het Erasmus + Project "ONE Culture - Overcoming Nationalism and Euroscepticism through Culture", N. 2024-1-BE01-KA220-ADU-000243645.

Attributie, aandeel in dezelfde staat

(CC BY-SA) : U bent vrij om het materiaal te delen - te kopiëren en opnieuw te distribueren in elk medium of formaat en aan te passen - te remixen, te transformeren en voort te bouwen op het materiaal voor elk doel, zelfs commercieel. De licentiegever kan deze vrijheden niet intrekken zolang u zich houdt aan de licentievoorwaarden onder de volgende voorwaarden:

Naamsvermelding – u moet de juiste naamsvermelding geven, een link naar de licentie verstrekken en aangeven of er wijzigingen zijn aangebracht. U mag dit op elke redelijke manier doen, maar niet op een manier die suggereert dat de licentiegever u of uw gebruik van **GelijkDelen** goedkeurt - Als u het materiaal remixt, transformeert of erop voortbouwt, moet u uw bijdrage verspreiden onder dezelfde licentie als het origineel.

Geen aanvullende beperkingen – u mag geen juridische voorwaarden toepassen.

Co-funded by
the European Union

*Nationalisme en eurosceptis overwinnen door
middel van cultuur*